

MILJØBERIKELSE FOR SMÅGRIS OG SLAKTEGRIS

Tilførsel av god miljøberikelse til gris er viktig for å forebygge halebiting

Kunnskap fra tidligere forskning

Gris har et stort behov for å utforske omgivelsene. I naturen bruker de mesteparten av sin våkne tid på å snuse, rote og tygge på ting de finner. Griser utforsker for å finne mat og å tilegne seg livsviktig kunnskap om omgivelsene. I stimulusfattige miljø vil grisen rette sin utforskning mot andre griser, noe som til slutt kan resultere i skadelig adferd slik som halebiting. Forskning viser at mangel på velegnet miljøberikelse er en av de største risikofaktorene for halebiting. For å oppfylle grisens behov for å utforske og rote må berikelsesmaterialene være varierte og komplekse, og de er aller mest effektive hvis de kan ødelegges ved tygging eller hvis de er spiselige.

Ny kunnskap fra FareWellDock

Halm (150 g per gris per dag) var nesten like effektivt som haleamputering for å redusere risikoen for et halebitingsutbrudd hos slaktegris. I land (Sverige og Finland) hvor man ikke haleamputerer, rapporterer produsenter at de bruker i gjennomsnitt mellom 30 og 50 halm per gris og dag. Dette tilsvarer 0.5 L per gris og dag. En spørreundersøkelse viste at det er færre halebitingsutbrudd på gårder hvor de bruker mer halm. Større mengder halm ble først og fremst brukt i besetninger med gjødselskrape i gjødselsrenna. Hvis man økte mengden halm fra 10 til 400 g per gris og dag fikk man følgende positive effekter:

- *Progressiv reduksjon i antall halebitingskader og magesår.*
- *Progressiv økning i vekstrate.*
- *Progressiv økning i antall griser og tid brukt på adferd rettet mot halm.*
- *Progressiv reduksjon i tid brukt på adferd rettet mot andre griser.*

Råd om praktisk bruk av kunnskapen

For å redusere skadelig halebiting, brukes halm. Det kan være nesten like effektivt som haleamputering. Jo mer halm, jo bedre effect. For å være sikker på at du bruker nok, sjekk at det er litt igjen før tilføring av nytt halm neste dag. Eksempler på andre foretrukne og effektive materialer er høy, silo, friske biter av myk ved og torv. Eksempler på berikelse som er dårligere egnet er baller, harde tretyper, korte kjettinger, plastleker og gummipinner. Berikelse bør også være trygg for grisen og miljøet.

Ytterligere informasjon: anna.valros@helsinki.fi

Nasjonal kontakt Norge: andrew.janczak@nmbu.no

FareWellDock hjemmeside: www.farewelldock.eu